

AVTAL

mellan Europeiska unionen och Konungariket Marocko om inrättande av en tvistlösningsmekanism

EUROPEISKA UNIONEN, nedan kallad *unionen*,

å ena sidan och

KONUNGARIKET MAROCKO, nedan kallat *Marocko*,

å andra sidan

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

KAPITEL I

SYFTE OCH RÄCKVIDD

Artikel 1

Syfte

Syftet med detta avtal är att förebygga och lösa eventuella tvister mellan parterna för att i möjligaste mån finna en ömsesidigt godtagbar lösning.

Artikel 2

Tillämpning av avtalet

1. Bestämmelserna i detta avtal ska tillämpas på alla tvister rörande påstådda överträdelser av bestämmelserna i avdelning II (med undantag för artikel 24) i Europa–Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater å ena sidan och Konungariket Marocko å andra sidan⁽¹⁾ (nedan kallat *associeringsavtalet*) eller avtalet genom skriftväxling mellan Europeiska unionen och Konungariket Marocko om ömsesidiga liberaliseringsåtgärder rörande jordbruksprodukter, bearbetade jordbruksprodukter samt fisk och fiskeriprodukter, om ersättande av protokoll nr 1 och 2 och deras bilagor samt om ändring av Europa–Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater å ena sidan och Konungariket Marocko å andra sidan. Förfarandena i detta avtal ska tillämpas om associeringsrådet inte lyckats lösa en tvist inom 60 dagar efter det att tvisten hänskjutits till associeringsrådet enligt artikel 86 i associeringsavtalet.

2. Artikel 86 i associeringsavtalet ska tillämpas på tvister som rör tillämpning och tolkning av andra bestämmelser i associeringsavtalet.

3. Vid tillämpning av punkt 1 ska en tvist anses vara löst när associeringsrådet har fattat ett beslut enligt artikel 86.2 i associeringsavtalet eller har meddelat att någon tvist inte längre föreligger.

⁽¹⁾ Bestämmelserna i detta avtal ska inte påverka tillämpningen av artikel 34 i protokollet när det gäller definitionen av begreppet "ursprungsprodukter" och metoderna för administrativt samarbete.

KAPITEL II

SAMRÅD OCH MEDLING

Artikel 3

Samråd

1. Parterna ska sträva efter att lösa alla meningsskiljaktigheter när det gäller tolkningen och tillämpningen av de bestämmelser som det hänvisas till i artikel 2 genom att inleda samråd i en förtroendefull anda i syfte att gemensamt komma överens om en snabb och rättvis lösning. Under samråden ska parterna diskutera den påstådda överträdelsens konsekvenser för deras handel.

2. Samråd ska inledas genom att en part sänder en skriftlig begäran till den andra parten med kopia till underkommittén "industri, handel och tjänster". Av begäran ska det framgå vilken åtgärd det rör sig om och vilka bestämmelser i avtalen som parten anser har överträtts.

3. Samråden ska hållas inom 40 dagar efter det att begäran har mottagits och ska, om parterna inte kommer överens om något annat, hållas på den svarande partens territorium. Samråden ska anses ha avslutats inom 60 dagar efter det att begäran om samråd mottogs, om inte båda parterna är överens om att fortsätta samråden. Samråden, särskilt alla uppgifter som läggs fram och de ståndpunkter som parterna i tvisten intagit under dessa förhandlingar, ska vara konfidentiella och får inte påverka någon parts rättigheter i eventuella framtida förfaranden.

4. Samråd om brådskande ärenden, bl.a. frågor som gäller lättfördärliga varor eller säsongsvaror, ska hållas inom 15 dagar från den dag då begäran om samråd mottogs och ska anses vara avslutade senast 30 dagar efter det att begäran om samråd mottogs.

5. Om den part som tar emot begäran inte har besvarat begäran om samråd inom 20 arbetsdagar efter mottagandet, eller om samråden inte hålls inom de tidsfrister som fastställs i punkt 3 respektive 4, eller om samråden har avslutats utan att någon ömsesidigt godtagbar lösning har nåtts, får den klagande parten begära att en skiljenämnd tillsätts i enlighet med artikel 5.

Artikel 4

Medling

1. Om man vid samråden inte kan enas om en ömsesidigt godtagbar lösning, kan parterna efter överenskommelse vända sig till en medlare. Begäran om medling ska göras skriftligen till den svarande parten och underkommittén "industri, handel och tjänster", med angivande av vilka åtgärder man hållit samråd om och vilka villkor för medlingen som parterna gemensamt kommit överens om. Varje part förbinder sig att välvilligt beakta varje begäran om medling.

2. Om parterna inom tio arbetsdagar efter det att begäran om medling mottogs inte har enats om en medlare, ska ordförandena för underkommittén "industri, handel och tjänster" eller deras ställföreträdare genom lottning utse en medlare bland de personer som är upptagna i den förteckning som det hänvisas till i artikel 19 och som inte är medborgare i något land som är avtalspart. Urvalet ska ske inom 15 arbetsdagar från det att begäran om medling mottogs. Senast 30 dagar efter det att medlaren har utsetts ska han eller hon kalla till ett möte mellan parterna. Medlaren ska ha mottagit båda parternas inlagor senast 15 dagar före mötet och kan från parterna eller från experter eller tekniska rådgivare begära in ytterligare upplysningar som han eller hon anser nödvändiga. Alla upplysningar som inhämtas på detta sätt ska delges båda parter, som ska kunna lämna in synpunkter. Medlaren ska lämna ett yttrande senast 45 dagar efter det att han eller hon har utsetts.

3. Medlarens yttrande får innehålla en eller flera rekommendationer om hur tvisten bör lösas i enlighet med de bestämmelser som avses i artikel 2. Medlarens yttrande ska inte vara bindande.

4. Parterna kan enas om att ändra tidsfristerna i punkt 2. Medlaren kan också besluta att ändra dessa tidsfrister på begäran av en av parterna och på grund av de särskilda svårigheter som den berörda parten stött på eller ärendets komplexitet.

5. Medlingsförfarandena, särskilt medlarens yttrande och alla uppgifter som läggs fram och de ståndpunkter som parterna intagit under dessa förfaranden, ska vara konfidentiella och får inte påverka någon parts rättigheter i eventuella framtida förfaranden.

6. Om parterna är eniga om detta, kan medlingsförfarandena fortsätta medan skiljeförfarandet pågår.

7. En medlare får bara ersättas av de skäl och enligt de förfaranden som anges i reglerna 18–21 i arbetsordningen.

KAPITEL III

TVISTLÖSNINGSFÖRFARANDEN

AVSNITT I

Skiljeförfarande

Artikel 5

Inledande av skiljeförfarandet

1. Om parterna inte har lyckats lösa tvisten genom samråd i enlighet med artikel 3, eller genom medling i enlighet med artikel 4, får den klagande parten begära att det tillsätts en skiljenämnd.

2. Begäran om tillsättande av en skiljenämnd ska göras skriftligen till den svarande parten och till underkommittén "industri, handel och tjänster". Den klagande parten ska i sin begäran ange den särskild åtgärd klagomålet gäller och förklara hur denna åtgärd kan anses strida mot de bestämmelser som det hänvisas till i artikel 2. Tillsättandet av en skiljenämnd ska begäras senast 18 månader från det att begäran om samråd mottagits och får inte påverka den klagande partens rättigheter att begära nya samråd i samma ärende i framtiden.

Artikel 6

Tillsättande av skiljenämnden

1. En skiljenämnd ska bestå av tre skiljemän.

2. Inom tio arbetsdagar efter det att begäran om tillsättande av en skiljenämnd har mottagits av den svarande parten, ska parterna samråda i syfte att enas om skiljenämndens sammansättning.

3. Om parterna inte kan enas om nämndens sammansättning inom den tidsfrist som fastställs i punkt 2, kan endera parten begära att ordförandena för underkommittén "industri, handel och tjänster" eller deras ställföreträdare utser alla tre ledamöterna genom lottning bland de personer som är upptagna på den förteckning som det hänvisas till i artikel 19 och enligt följande: en bland de personer som den klagande parten föreslagit, en bland de personer som den svarande parten föreslagit och en bland de personer som av parterna valts för att tjänstgöra som ordförande. Om parterna är eniga om valet av en eller flera av ledamöterna i skiljenämnden, ska de övriga ledamöterna utses genom samma förfarande.

4. Ordförandena för underkommittén "industri, handel och tjänster" eller deras ställföreträdare ska utse skiljemännen inom fem arbetsdagar från det att den begäran som avses i punkt 3 givits in.

5. Skiljenämnden ska anses ha tillsatts den dag då de tre skiljemännen utses.

6. Skiljemännen får bara ersättas av de skäl och enligt de förfaranden som anges i reglerna 18–21 i arbetsordningen.

Artikel 7

Interimsrapport från nämnden

Senast 120 dagar efter det att skiljenämnden tillsattes ska den för parterna lägga fram en interimsrapport som ska innehålla en redogörelse för sakförhållandena, tillämpligheten av de relevanta bestämmelserna samt de viktigaste skälen till nämndens undersökningsresultat och rekommendationer. Parterna får inom 15 dagar efter det att interimsrapporten lagts fram lämna in en skriftlig begäran till skiljenämnden om att den ska ompröva särskilda aspekter i rapporten. Nämndens slutliga avgörande ska innehålla en redogörelse för de argument som förts fram i samband med interimsöversynen.

Artikel 8

Skiljenämndens avgörande

1. Skiljenämnden ska meddela sitt avgörande till parterna och till underkommittén "industri, handel och tjänster" senast 150 dagar efter det att nämnden tillsattes. Om skiljenämnden anser att denna tidsfrist inte kan hållas, ska nämndens ordförande skriftligen meddela detta till parterna och till underkommittén "industri, handel och tjänster" och ange skälen till förseningen samt vilket datum nämnden planerar att ha avslutat sitt arbete. Under inga omständigheter får avgörandet meddelas senare än 180 dagar efter det att nämnden tillsattes.

2. I brådskande fall, bl.a. fall som gäller lättförädlbara varor och säsongsvor, ska skiljenämnden göra sitt yttersta för att lämna sitt avgörande inom 75 dagar från det att nämnden tillsattes. Under inga omständigheter får avgörandet meddelas senare än 90 dagar efter det att nämnden tillsattes. Skiljenämnden ska inom tio dagar från det att den tillsattes lämna ett preliminärt avgörande i frågan om huruvida den anser att fallet är brådskande.

3. Skiljenämnden kan, om båda parter begär detta, när som helst skjuta upp sitt arbete under en period som parterna enats om (dock högst 12 månader) och ska efter begäran av den klagande parten återuppta sitt arbete efter det att den överenskomna perioden löpt ut. Om den klagande parten inte begär att skiljenämnden återupptar sitt arbete innan den överenskomna perioden har löpt ut, ska förfarandet vara avslutat. Uppskjutandet och avbrytandet av skiljenämndens arbete ska inte påverka parternas rättigheter i ett annat förfarande i samma ärende.

AVSNITT II

Åtgärder för att följa avgörandet

Artikel 9

Åtgärder för att följa skiljenämndens avgörande

Vardera parten ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa skiljenämndens avgörande, och parterna ska sträva efter att nå enighet om hur lång tid som krävs för att följa avgörandet.

Artikel 10

Rimlig tidsperiod för att följa skiljenämndens avgörande

1. Den svarande parten ska inom 30 dagar från det att skiljenämndens avgörande överlämnades till parterna, till den klagande parten och till underkommittén "industri, handel och tjänster" anmäla den tidsperiod (nedan kallad *rimlig tidsperiod*) som den kommer att behöva för att följa avgörandet, om detta inte kan ske omgående.

2. Om parterna inte kan enas om vilken tidsperiod som är rimlig för att följa skiljenämndens avgörande, ska den klagande parten inom 20 dagar efter det att den svarande parten har mottagit anmälan enligt punkt 1 skriftligen begära att skiljenämnden fastställer den rimliga tidsperiodens längd. En sådan begäran ska samtidigt anmälas till den andra parten och till underkommittén "industri, handel och tjänster". Skiljenämnden ska meddela sitt avgörande till parterna och till underkommittén "industri, handel och tjänster" senast 30 dagar efter det att begäran lämnades in.

3. Den rimliga tidsperioden kan förlängas efter överenskomelse mellan parterna.

Artikel 11

Översyn av åtgärder som har vidtagits för att följa skiljenämndens avgörande

1. Den svarande parten ska, före utgången av den rimliga tidsperioden, till den andra parten och till underkommittén "industri, handel och tjänster" anmäla vilka åtgärder som den har vidtagit för att följa skiljenämndens avgörande.

2. Om det råder oenighet mellan parterna om huruvida en åtgärd, så som den anmäls enligt punkt 1, har vidtagits eller är förenlig med bestämmelserna som det hänvisas till i artikel 2, får den klagande parten skriftligen begära att frågan hänskjuts till skiljenämnden för avgörande. Den klagande parten ska i sin begäran ange vilken särskild åtgärd klagomålet gäller och förklara varför denna åtgärd kan anses strida mot bestämmelserna enligt artikel 2. Skiljenämnden ska meddela sitt avgörande inom 90 dagar från det att begäran ingavs. I brådskande fall, bl.a. fall som gäller lättförädlbara varor och säsongsvor, ska skiljenämnden lämna sitt avgörande inom 45 dagar från det att begäran ingavs.

Artikel 12

Tillfälliga åtgärder om skiljenämndens avgörande inte följs

1. Om den svarande parten inte anmäler de åtgärder som har vidtagits för att följa skiljenämndens avgörande innan den rimliga tidsperioden har löpt ut, eller om skiljenämnden fastställer att de åtgärder som anmäls enligt artikel 11.1 inte är förenliga med den partens förpliktelser enligt bestämmelserna i artikel 2, ska den svarande parten, om den klagande parten begär detta, erbjuda tillfällig kompensation.

2. Om ingen överenskommelse om kompensation har kunnat träffas inom 30 dagar från utgången av den rimliga tidsperioden eller från skiljenämndens beslut enligt artikel 11 att en åtgärd som vidtagits för att följa avgörandet är oförenlig med bestämmelserna i artikel 2, ska den klagande parten ha rätt att genom anmälan till den andra parten och till underkommittén "industri, handel och tjänster" tillfälligt upphäva de förpliktelser som följer av bestämmelserna i artikel 2 i en omfattning som motsvarar de upphävda eller minskade förpliktelser som orsakats av den bristande efterlevnaden. Den klagande parten får börja tillämpa det tillfälliga upphävandet tio arbetsdagar efter det att den svarande parten har mottagit anmälan, såvida inte den svarande parten har begärt skiljeförfarande enligt punkt 3.

3. Om den svarande parten anser att omfattningen av de upphävda eller minskade förpliktelserna inte motsvarar de upphävda eller minskade förpliktelser som orsakats av den bristande efterlevnaden, får parten inge en skriftlig begäran om att skiljenämnden ska avgöra frågan. En sådan begäran ska anmälas till den andra parten och till underkommittén "industri, handel och tjänster" före utgången av den period på tio arbetsdagar som det hänvisas till i punkt 2. Skiljenämnden ska, efter att eventuellt ha inhämtat expertutlåtanden, meddela parterna och det institutionella organet som är ansvarigt för handelsfrågor sitt avgörande om omfattningen av de tillfälligt upphävda förpliktelserna inom 30 dagar från det att begäran ingavs. Förpliktelserna får inte upphävas förrän skiljenämnden har meddelat sitt avgörande, och det tillfälliga upphävandet ska vara förenligt med nämndens avgörande.

4. Upphävandet av förpliktelserna ska vara tillfälligt och ska tillämpas endast till dess att den åtgärd som konstaterats strida mot bestämmelserna som det hänvisas till i artikel 2 har undanröjts eller ändrats på ett sådant sätt att den blir förenlig med de bestämmelserna i enlighet med artikel 13 eller till dess att parterna har enats om en lösning av tvisten.

Artikel 13

Översyn av åtgärder som har vidtagits för att följa skiljenämndens avgörande efter det tillfälliga upphävandet av förpliktelser

1. Den svarande parten ska underrätta den andra parten och underkommittén "industri, handel och tjänster" om alla åtgärder den har vidtagit för att följa skiljenämndens avgörande och om sin begäran att det tillfälliga upphävandet av förpliktelser som tillämpas av den klagande parten ska upphöra.

2. Om parterna inte når en överenskommelse om den anmälda åtgärdens förenlighet med bestämmelserna enligt artikel 2 inom 30 dagar från det att anmälan ingavs, ska den klagande parten skriftligen begära att frågan hänskjuts till skiljenämnden för avgörande. En sådan begäran ska samtidigt anmälas till den andra parten och till underkommittén "industri, handel och tjänster". Skiljenämnden ska meddela parterna och underkommittén "industri, handel och tjänster" sitt avgörande senast 45 dagar efter det att begäran lämnades in. Om skiljenämnden fastställer att en vidtagen åtgärd är förenlig med de bestämmelser som det hänvisas till i artikel 2, ska upphävandet av förpliktelser upphöra att tillämpas.

AVSNITT III

Allmänna bestämmelser

Artikel 14

Ömsesidigt godtagbar lösning

Parterna får när som helst nå en ömsesidigt godtagbar lösning på tvister som omfattas av detta avtal. De ska underrätta underkommittén "industri, handel och tjänster" och skiljenämnden om en sådan lösning. När en ömsesidigt godtagbar lösning har anmälts, ska skiljenämnden avsluta sitt arbete och förfarandet avslutas.

Artikel 15

Arbetsordning

1. Tvistlösningsförfarandet enligt kapitel III i detta avtal ska styras av den arbetsordning som bifogas detta avtal.

2. Skiljenämndens sammanträden ska vara öppna för allmänheten i enlighet med arbetsordningen, såvida inte parterna kommer överens om något annat.

Artikel 16

Upplysningar och råd i tekniska frågor

På begäran av en part eller på eget initiativ får skiljenämnden inhämta upplysningar som den anser behövs för förfarandena i nämnden. Nämnden ska också ha rätt att begära expertutlåtanden om den finner det lämpligt. Skiljenämnden ska samråda med parterna innan den väljer sådana experter. Alla upplysningar som inhämtas på detta sätt ska delges båda parter, som ska kunna lämna in synpunkter. Om inte parterna kommer överens om något annat har berörda fysiska eller juridiska personer som är etablerade på parternas territorium rätt att skriftligen informera nämnden i enlighet med arbetsordningen. Sådana upplysningar ska begränsas till de faktiska aspekterna av tvisten och får inte ta upp rättsliga spörsmål.

Artikel 17

Tolkningsregler

Skiljenämnden ska tolka bestämmelserna som det hänvisas till i artikel 2 i enlighet med sedvanliga folkrättsliga tolkningsregler, inklusive de regler som fastställs i Wienkonventionen om trakta-trätten. Skiljenämndens avgöranden kan inte utvidga eller begränsa de rättigheter och förpliktelser som följer av de bestämmelser som det hänvisas till i artikel 2.

Artikel 18

Skiljenämndens beslut och avgörande

1. Skiljenämnden ska göra sitt yttersta för att fatta beslut enhälligt. Om det inte går att uppnå enhällighet, ska frågan avgöras genom enkel majoritet. Skiljemännens avvikande meningar ska dock aldrig offentliggöras.

2. Skiljenämndens avgöranden ska vara bindande för parterna och får inte ge upphov till några rättigheter eller förpliktelser för fysiska eller juridiska personer. Skiljenämnden ska i sitt avgörande redovisa sakförhållandena, tillämpligheten av de relevanta bestämmelserna i de avtal som anges i artikel 2 samt de viktigaste skälen till nämndens undersökningsresultat och slutsatser. Underkommittén "industri, handel och tjänster" ska offentliggöra skiljenämndens avgörande i sin helhet, såvida den inte beslutar annorlunda för att skydda konfidentiella uppgifter om företag.

KAPITEL IV

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 19

Förteckning över skiljemän

1. Underkommittén "industri, handel och tjänster" ska senast sex månader efter ikraftträdandet av detta avtal upprätta en förteckning över minst 15 personer som är villiga och har möjlighet att tjänstgöra som skiljemän. Parterna ska utse minst fem personer vardera som kan tjänstgöra som skiljemän. De två parterna ska också enas om minst fem personer som inte är medborgare i något av de länder som är avtalsparter och som ska vara skiljenämndens ordförande. Underkommittén "industri, handel och tjänster" ska se till att förteckningen alltid är fullständig.

2. Skiljemännen ska ha specialkunskaper eller erfarenhet inom juridik och internationell handel. De ska vara oberoende, uppträda i egenskap av enskilda individer och inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering eller ha anknytning till någon av parternas regeringar samt följa den uppförandekod som bifogas detta avtal.

3. Underkommittén "industri, handel och tjänster" kan upprätta ytterligare förteckningar över minst 15 personer som har sektorskunskaper inom de särskilda områden som omfattas av de avtal som anges i artikel 2. Parterna ska utse minst fem personer vardera som kan tjänstgöra som skiljemän. De två parterna ska också enas om minst fem personer som inte är medborgare i något av de länder som är avtalsparter och som ska vara skiljenämndens ordförande. När urvalsförfarandet i artikel 6.2 tillämpas, får ordförandena för underkommittén "industri, handel och tjänster" använda en sådan sektorsförteckning, om båda parter har enats om det.

Artikel 20

Förhållande till förpliktelse enligt WTO

1. Om en part vill få till stånd en lösning av en tvist rörande en skyldighet enligt WTO-avtalet, ska den använda sig av de relevanta reglerna och förfarandena i WTO-avtalet, vilka ska gälla utan hinder av bestämmelserna i detta avtal.

2. Om en part vill få till stånd en lösning av en tvist rörande en skyldighet som omfattas av detta avtal i enlighet med artikel 2, ska den använda sig av reglerna och förfarandena i detta avtal.

3. Om en part vill få till stånd en lösning av en tvist rörande en skyldighet som omfattas av detta avtal i enlighet med artikel 2 och som i allt väsentligt motsvarar en skyldighet enligt WTO-avtalet ska den, om parterna inte kommer överens om något annat, använda sig av de relevanta reglerna och förfarandena i WTO-avtalet, vilka ska gälla utan hinder av bestämmelserna i detta avtal.

4. När tvistlösningsförfarandet inletts ska uteslutande det forum som valts i enlighet med punkterna ovan tas i anspråk, såvida det inte har förklarat sig obehörigt.

5. Inget i detta avtal ska hindra en part från att genomföra ett sådant upphävande av skyldigheter som godkänts av WTO:s tvistlösningsorgan. WTO-avtalet får inte åberopas för att hindra en part från att upphäva sina förpliktelser enligt detta avtal.

Artikel 21

Tidsfrister

1. Alla tidsfrister som fastställs i detta avtal, inklusive skiljenämndens tidsfrister för att meddela sina avgöranden, ska, om inte annat anges, räknas i kalenderdagar från och med dagen efter den dag då den åtgärd eller händelse de avser inträffade.

2. Alla tidsfrister som anges i detta avtal får ändras genom överenskommelse mellan parterna. Parterna förbinder sig att välvilligt beakta varje begäran om en förlängning av en tidsfrist som beror på att en part haft svårigheter att uppfylla förfarandekraven i detta avtal. På begäran av en part får skiljenämnden ändra de tillämpliga tidsfristerna för förfarandena, med hänsyn tagen till skillnaderna mellan parterna när det gäller utvecklingsnivå.

Artikel 22

Översyn och ändring av avtalet

1. Efter det att detta avtal med bilagor har trätt i kraft, får associeringsrådet när som helst se över dess genomförande för att kunna besluta om protokollet ska fortsätta att tillämpas, ändras eller upphöra att tillämpas.

2. I denna översyn kan associeringsrådet komma att överväga möjligheten att inrätta ett överprövningsorgan som ska vara gemensamt för flera Europa-Medelhavsavtal.

3. Associeringsrådet får besluta att ändra detta avtal och dess bilagor.

*Artikel 23***Ikraftträdande**

Detta avtal ska godkännas av parterna i enlighet med deras egna förfaranden. Avtalet träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då parterna underrättar varandra om att de förfaranden som avses i denna punkt har slutförts.

Upprättat i Bryssel i två exemplar den trettonde december tjugohundratio på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska, ungerska och arabiska, vilka alla texter är lika giltiga.

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 Za Evropskou unii
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā –
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Ghall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen

عن الإتحاد الأوروبي

За Кралство Мароко
 Por el Reino de Marruecos
 Za Marocké království
 For Kongeriget Marokko
 Für das Königreich Marokko
 Maroko Kuningriigi nimel
 Για το Βασίλειο του Μαρόκου
 For the Kingdom of Morocco
 Pour le Royaume du Maroc
 Per il Regno del Marocco
 Marokas Karalistes vārdā –
 Maroko Karalystės vardu
 A Marokkói Királyság részéről
 Ghar-Renju tal-Marokk
 Voor het Koninkrijk Marokko
 W imieniu Królestwa Maroka
 Pelo Reino de Marrocos
 Pentru Regatul Maroc
 Za Marocké kráľovstvo
 Za Kraljevino Maroko
 Marokon kuningaskunnan puolesta
 För Konungariket Marocko

عن المملكة المغربية

BILAGOR

BILAGA I: ARBETSORDNING FÖR SKILJEFÖRFARANDEN

BILAGA II: UPPFÖRANDEKOD FÖR LEDAMÖTER AV SKILJENÄMNDER OCH FÖR MEDLARE

BILAGA I

ARBETSORDNING FÖR SKILJEFÖRFARANDE

Allmänna bestämmelser

1. I avtalet och i denna arbetsordning används följande begrepp:

rådgivare: en person som anlitas av en part för att ge råd till eller biträda den parten i samband med skiljenämnds-förfarandet.

klagande part: den part som i enlighet med artikel 5 i detta avtal begär att en skiljenämnd ska tillsättas.

svarande part: den part som påstås ha överträtt de bestämmelser som det hänvisas till i artikel 2 i detta avtal.

skiljenämnd: en skiljenämnd som tillsatts i enlighet med artikel 6 i detta avtal.

företrädare för en part: en person som är anställd inom, eller är utsedd av, en parts offentliga förvaltning (ministerier, myndigheter eller andra organ).

dag: kalenderdag, om inget annat anges.

2. Den svarande parten ska ansvara för administrationen av tvistlösningsförfarandet i organisatoriskt hänseende, särskilt anordnandet av utfrågningar, om inget annat överenskommit. Europeiska unionen ska dock stå för alla organisationskostnader som gäller samråd, medling och skiljeförfarande, med undantag av arvode och kostnadsersättning som ska utgå till medlarna och skiljemännen, vilka ska delas.

Anmälningar

3. Parterna och skiljenämnden ska översända framställningar, meddelanden, skriftliga inlagor eller andra handlingar med e-post, och också sända ett exemplar per fax, rekommenderat brev, med budtjänst eller inlämning mot kvitto eller genom något annat telekommunikationsmedel som lämnar bevis för att de avsänts. Om inte något annat kan bevisas, anses ett e-post- eller faxmeddelande ha mottagits samma dag som det sändes.
4. En part ska förse den andra parten och var och en av skiljemännen med en elektronisk kopia av alla skriftliga inlagor. En papperskopia av dokumentet ska också tillhandahållas.
5. Alla anmälningar ska skickas till Marockos utrikesministerium och Europeiska kommissionens generaldirektorat för handel.
6. Rättelse av mindre skrivfel i en framställan, ett meddelande, en skriftlig inlaga eller annan handling med anknytning till skiljenämnds-förfarandet får ske genom att man ger in en ny handling i vilken ändringarna tydligt anges.
7. Om sista dagen för ingivandet av en handling infaller på en officiell helgdag eller vilodag i Marocko eller i unionen, får handlingen inges nästa arbetsdag. Parterna ska den första måndagen i december varje år utbyta förteckningar över sina officiella helgdagar och vilodagar för det kommande året. Inga handlingar, anmälningar eller hemställningar ska anses ha mottagits på en officiell helgdag eller vilodag. Vid beräkning av alla tidsfrister i detta avtal som anges i arbetsdagar ska endast de arbetsdagar som är gemensamma för båda parterna tas i beaktande.
8. Beroende på vilka områden som de omtvistade bestämmelserna omfattar ska framställningar eller anmälningar som sänds till underkommittén "industri, handel och tjänster" i enlighet med detta avtal också sändas till de andra behöriga underkommittéerna som inrättas enligt associeringsavtalet.

Inledning av ett skiljeförfarande

9. a) Om ledamöterna i skiljenämnden, i enlighet med artikel 6 i detta avtal eller regel 19, 20 eller 49 i denna arbetsordning, väljs genom lottning, ska företrädare för båda parter vara närvarande när lottdragningen görs.
b) Om parterna inte kommer överens om något annat, ska de inom sju arbetsdagar från det att skiljenämnden tillsatts sammanträffa med nämnden för att besluta om sådana frågor som parterna eller skiljenämnden anser lämpliga, bland annat arvode och kostnadsersättning som ska utgå till skiljemännen och som ska överensstämma med Världshandelsorganisationens (WTO) normer. Ledamöterna av skiljenämnden och företrädare för parterna kan delta i detta möte via telefon eller videokonferens.

10. a) Om parterna inte kommer överens om något annat inom fem arbetsdagar från det att skiljemännen utsetts, ska skiljenämndens mandat vara

att i ljuset av de relevanta bestämmelserna i de avtal som avses i artikel 2 i avtalet om tvistlösning undersöka den fråga som begäran om tillsättandet av en skiljenämnd gäller, avgöra denna åtgärds förenlighet med de bestämmelser som det hänvisas till i artikel 2 i avtalet om tvistlösning och meddela sitt avgörande i enlighet med artikel 8 i avtalet om tvistlösning.

- b) Parterna ska inom fem arbetsdagar anmäla det mandat som de kommit överens om till skiljenämnden.

Inledande skriftliga inlagor

11. Den klagande parten ska inge sin inledande skriftliga inlägga senast 20 dagar efter det att skiljenämnden tillsätts. Den svarande parten ska inge sitt skriftliga genmäle senast 20 dagar efter det att den inledande skriftliga inläggen ingivits.

Arbetet i skiljenämnderna

12. Skiljenämndens ordförande ska leda nämndens samtliga sammanträden. Skiljenämnden får delegera rätten att fatta beslut i frågor som gäller administration och förfarande till ordföranden.
13. Om inte annat föreskrivs i detta avtal får skiljenämnden använda vilka hjälpmedel den vill för fullgörandet av sin uppgift, inbegripet telefon, telefax eller dataförbindelser.
14. Endast skiljemännen har rätt att delta i skiljenämndens överläggningar, men nämnden kan tillåta att dess biträden är närvarande vid överläggningarna.
15. Skiljenämnden ska ensam vara behörig att formulera sina avgöranden och får inte delegera denna uppgift.
16. Om det uppkommer en förfarandefråga som inte täcks av bestämmelserna i detta avtal och dess bilagor, får skiljenämnden, efter att ha samrått med parterna, besluta om ett lämpligt förfarande som är förenligt med dessa bestämmelser.
17. Om skiljenämnden anser att en tidsfrist som är tillämplig i förfarandet behöver ändras eller att någon annan ändring behöver göras av förfarandet eller administrationen, ska den skriftligen underrätta parterna om skälen till ändringen eller anpassningen och ange vilken tidsfrist respektive anpassning som den anser vara nödvändig. Skiljenämnden får anta sådana ändringar eller anpassningar efter att ha samrått med parterna. Tidsfristerna i artikel 8.2 i detta avtal får inte ändras.

Ersättare

18. Om en skiljeman är förhindrad att delta i förfarandet, avsäger sig sitt uppdrag eller måste ersättas, ska en ersättare utses i enlighet med artikel 6.3.
19. Om en part anser att en skiljeman inte uppfyller kraven i uppförandekoden och därför bör ersättas, ska parten anmäla detta till den andra parten inom 15 dagar från det att parten fått kännedom om omständigheterna kring skiljemannens väsentliga överträdelse av uppförandekoden.

Om en part anser att en skiljeman inte uppfyller kraven i uppförandekoden, ska parterna samråda och, om de är överens om det, ersätta skiljemannen och utse en ersättare enligt artikel 6.3 i detta avtal.

Om parterna inte kan enas om behovet av att ersätta en skiljeman, ska frågan hänskjutas till skiljenämndens ordförande, vars beslut ska vara slutgiltigt.

Om ordföranden anser att en skiljeman inte uppfyller kraven i uppförandekoden, ska ordföranden genom lottning utse en ny skiljeman bland de personer som är upptagna i den förteckning som avses i artikel 19.1 i detta avtal och i vilken den ursprungliga skiljemannen fanns förtecknad. Om den ursprungliga skiljemannen hade valts av parterna enligt artikel 6.2 i detta avtal, ska ersättaren väljas ut genom lottning bland de personer som den klagande parten och den svarande parten har föreslagit enligt artikel 19.1 i detta avtal. Valet av den nya skiljemannen ska göras inom fem arbetsdagar efter det att begäran ingavs till skiljenämndens ordförande.

20. Om en part anser att skiljenämndens ordförande inte uppfyller kraven i uppförandekoden, ska parterna samråda och, om de är överens om det, ersätta ordföranden och utse en ersättare enligt artikel 6.3 i detta avtal.

Om parterna inte kan enas om behovet av att ersätta en skiljeman, kan endera parten begära att ärendet hänskjuts till en av de återstående ledamöterna bland de återstående personer som valts för att tjänstgöra som ordförande enligt artikel 19.1 i detta avtal. Personens namn ska genom lottning dras av ordförandena för underkommittén "industri, handel och tjänster" eller deras ställföreträdare. Denna persons beslut när det gäller behovet av att ersätta ordföranden ska vara slutligt.

Om personen anser att den ursprungliga skiljemannen inte uppfyller kraven i uppförandekoden, ska han eller hon genom lottning utse en ny ordförande bland de återstående personer som är upptagna i den förteckning som avses i artikel 19.1 i detta avtal och som kan tjänstgöra som ordförande. Valet av den nya ordföranden ska göras inom fem arbetsdagar efter det att den begäran som avses i denna punkt gavs in.

21. Förhandlingarna i skiljenämnden ska skjutas upp under den tid som det tar att slutföra de förfaranden som det hänvisas till i reglerna 18, 19 och 20.

Utfrågningar

22. Ordförandena ska fastställa dag och tid för utfrågningen i samråd med parterna och övriga ledamöter av skiljenämnden och skriftligen meddela parterna dessa uppgifter. Om förhandlingen är öppen för allmänheten, ska den part som ansvarar för administrationen av förfarandet i organisatoriskt hänseende göra dessa uppgifter tillgängliga för allmänheten. Förutsatt att parterna inte motsätter sig det, får skiljenämnden besluta att inte anordna någon utfrågning.
23. Om parterna inte kommer överens om något annat ska utfrågningen äga rum i Bryssel om Marocko är klagande part och i Rabat om unionen är klagande part.
24. Skiljenämnden får bara under exceptionella omständigheter kalla till ytterligare en utfrågning. Ingen ytterligare utfrågning ska anordnas för de förfaranden som inrättas enligt artiklarna 10.2, 11.2, 12.3 och 13.2 i detta avtal.
25. Samtliga skiljemän ska närvara under alla utfrågningars hela längd.

26. Följande personer har rätt att närvara vid en utfrågning, oavsett om förhandlingarna är öppna för allmänheten eller inte:

- a) Parternas företrädare.
- b) Parternas rådgivare.
- c) Administrativ personal, tolkar, översättare och protokollförare.
- d) Skiljemännens biträden.

Endast företrädare för eller rådgivare till parterna får yttra sig inför skiljenämnden.

27. Senast fem arbetsdagar före en utfrågning ska parterna till skiljenämnden överlämna en förteckning över namnen på de personer som på deras vägnar muntligen kommer att framföra synpunkter eller göra en föredragning vid utfrågningen, liksom namnen på andra företrädare eller rådgivare som kommer att närvara.
28. Skiljenämndens förhandlingar ska vara öppna för allmänheten, om parterna inte beslutar något annat. Om parterna beslutar att en utfrågning inte ska vara öppen för allmänheten, kan en del av den dock hållas öppen för allmänheten om skiljenämnden på parternas begäran beslutar detta. Skiljenämnden ska dock sammanträda bakom stängda dörrar när en parts inlagor och framställningar innehåller konfidentiella uppgifter om företag.
29. Skiljenämnden ska leda utfrågningen på följande sätt:

Framställning

- a) Den klagande partens framställning.
- b) Den svarande partens framställning.

Genmäle

- a) Den klagande partens framställning.
- b) Den svarande partens replik.

30. Skiljenämnden får när som helst under utfrågningen ställa frågor till parterna.

31. Skiljenämnden ska sörja för att det görs en utskrift av varje utfrågning och för att parterna snarast möjligt får ett exemplar av denna.
32. Parterna får inom tio arbetsdagar från det att utfrågningen ägde rum inge en kompletterande skriftlig inlägga rörande frågor som tagits upp under utfrågningen.

Skriftliga frågor

33. Skiljenämnden får när som helst under förhandlingarna ställa skriftliga frågor till en av parterna eller båda. Båda parterna ska erhålla ett exemplar av alla frågor som ställs av skiljenämnden.
34. Vardera parten ska likaså tillhandahålla den andra parten ett exemplar av sitt skriftliga svar till skiljenämnden. Parterna ska ges tillfälle att skriftligen lämna synpunkter på den andra partens svar inom fem arbetsdagar från det att svaret mottagits.

Sekretess

35. Parterna ska upprätthålla sekretessen beträffande nämndens utfrågningar, när dessa hålls bakom stängda dörrar enligt regel 28. Parterna ska iaktta sekretess beträffande alla uppgifter som den andra parten lämnar till skiljenämnden och som enligt den parten är konfidentiella. Om en av parterna till skiljenämnden inger en konfidentiell version av sin egen skriftliga inlägga, ska parten också, på begäran av den andra parten, senast 15 dagar efter dagen för begäran eller dagen för ingivandet av den konfidentiella versionen, beroende på vilken som inföll senast, lämna ett icke-konfidentiellt sammandrag av uppgifterna i inlagan, vilket kan lämnas ut till allmänheten. Dessa regler ska inte hindra en part från att underrätta allmänheten om sin egen ståndpunkt.

Ensidiga kontakter

36. Skiljenämnden får inte sammanträffa med eller kontakta någon av parterna i den andra partens frånvaro.
37. En skiljeman får inte diskutera en viss aspekt av den fråga förfarandet gäller med någon av eller båda parterna i de andra skiljemännens frånvaro.

Amicus curiae-inlagor

38. Om parterna inte kommer överens om något annat inom fem dagar räknat från dagen för tillsättandet av skiljenämnden, får skiljenämnden ta emot skriftliga inlagor som den inte begärt, förutsatt att de inges inom tio dagar räknat från dagen för tillsättandet av skiljenämnden, att de är kortfattade (under inga omständigheter längre än 15 maskinskrivna sidor, eventuella bilagor inbegripna) och att de har direkt relevans för den sakfråga som prövas av skiljenämnden.
39. Inlagan ska innehålla en beskrivning av den juridiska eller fysiska person som inger inlagan, bland annat arten av personens verksamhet och dess finansieringskällor, och med angivande av på vilket sätt personen berörs av skiljeförfarandet. Inlagan ska inges på de språk som parterna valt i enlighet med reglerna 42 och 43 i denna arbetsordning.
40. Skiljenämnden ska i sitt avgörande förteckna samtliga inlagor som den tagit emot och som överensstämmer med ovanstående regler. Skiljenämnden ska inte vara skyldig att i sitt avgörande kommentera de framställningar som görs i sådana inlagor. Alla inlagor som skiljenämnden tar emot enligt denna regel ska överlämnas till parterna för synpunkter.

Brådskande fall

41. I sådana brådskande fall som det hänvisas till i detta avtal ska skiljenämnden, efter samråd med parterna, på lämpligt sätt anpassa de tidsfrister som anges i dessa regler och underrätta parterna om anpassningarna.

Översättning och tolkning

42. Under de samråd som det hänvisas till i artikel 6.2 i detta avtal, och senast under det möte som det hänvisas till i regel 9 b i denna arbetsordning, ska parterna sträva efter att enas om ett gemensamt arbetsspråk för förfarandena inför skiljenämnden.
43. Om parterna inte kan enas om ett gemensamt arbetsspråk, ska varje part ombesörja och bekosta översättning av sina skriftliga inlagor till det språk som den andra parten valt.
44. Den svarande parten ska ombesörja tolkning av muntliga framställningar till de språk som parterna valt.
45. Skiljenämndens avgörande ska läggas fram på det eller de språk som parterna valt.
46. Parterna får lämna synpunkter på en översatt version av en handling som upprättats i enlighet med dessa regler.

Beräkning av tidsfrister

47. Om en part till följd av tillämpningen av regel 7 i denna arbetsordning tar emot en handling en annan dag än den dag då den andra parten tar emot samma handling, ska eventuella tidsfrister som fastställs på grundval av mottagandet av den handlingen börja löpa från och med den senare av dessa dagar.

Andra förfaranden

48. Denna arbetsordning är också tillämplig på de förfaranden som inrättas enligt artiklarna 10.2, 11.2, 12.3 och 13.2 i detta avtal. De tidsfrister som fastställs i denna arbetsordning ska emellertid anpassas enligt de särskilda tidsfrister som har fastställts för antagandet av skiljenämndens avgörande i de andra förfarandena.
49. Om den ursprungliga skiljenämnden eller några av dess ledamöter inte kan sammankallas för de förfaranden som inrättas enligt artiklarna 10.2, 11.2, 12.3 och 13.2 i detta avtal, ska förfarandena i artikel 6 i detta avtal tillämpas. Tidsfristen för tillkännagivandet av skiljenämndens avgörande ska då förlängas med 15 dagar.
-

BILAGA II

UPPFÖRANDEKOD FÖR LEDAMÖTER AV SKILJENÄMNDER OCH FÖR MEDLARE

Definitioner

1. I denna uppförandekod avses med
 - a) ledamot eller skiljeman: en medlem av en skiljenämnd som tillsatts i enlighet med artikel 6 i detta avtal,
 - b) medlare: en person som leder en medling i enlighet med artikel 4 i detta avtal,
 - c) kandidat: en enskild person vars namn finns upptaget i den förteckning över skiljemän som avses i artikel 19 i detta avtal och som kan komma att utses till ledamot av en skiljenämnd i enlighet med artikel 6 i detta avtal,
 - d) biträde: en person som, inom ramen för en ledamots mandat, utför utredningsarbete för ledamotens räkning eller biträder denne,
 - e) förfarande: ett förfarande inför en skiljenämnd i enlighet med detta avtal, om inte annat anges,
 - f) personal: i förbindelse med en ledamot, sådana personer, andra än biträden, som står under ledamotens ledning och överinseende.

Förpliktelser inom ramen för förfarandet

2. Alla kandidater och ledamöter ska undvika oegentligheter och sådant som kan ge intryck av oegentligheter, vara oberoende och opartiska, undvika direkta och indirekta intressekonflikter och ska i sitt uppträdande iakttä stränga normer så att integriteten och objektiviteten i tvistlösningsmekanismen bibehålls. Före detta ledamöter ska fullgöra de förpliktelser som fastställs i punkterna 15, 16, 17 och 18 i denna uppförandekod.

Skyldighet att lämna uppgifter

3. En kandidat ska, före bekräftelsen av att han eller hon i enlighet med detta avtal har utsetts till ledamot av en skiljenämnd, uppge sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter som är ägnade att påverka hans eller hennes oberoende eller opartiskhet eller som rimligen skulle kunna ge upphov till ett intryck av oegentligheter eller partiskhet i förfarandet. Kandidaten ska i detta syfte vidta alla rimliga åtgärder för att söka utröna om sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter föreligger.
4. En kandidat eller ledamot får bara till underkommittén "industri, handel och tjänster" lämna ut uppgifter som rör faktiska eller möjliga överträdelse av uppförandekoden, så att parterna kan ta ställning till dem.
5. En kandidat som utsetts till ledamot ska även fortsättningsvis vidta alla rimliga åtgärder för att söka utröna om sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter som avses i punkt 3 i uppförandekoden föreligger och i så fall uppge dessa. En ledamot ska vara fortsatt bunden av denna skyldighet att uppge intressen, förbindelser eller andra omständigheter som uppstår under något skede i förfarandet. Ledamoten ska skriftligen uppge sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter till underkommittén "industri, handel och tjänster", så att parterna kan ta ställning till dem.

Ledamöternas uppgifter

6. En utsedd ledamot ska under hela förfarandet utföra sitt uppdrag noggrant och utan dröjsmål, och med iakttagande av ärlighet och omsorg.
7. En ledamot ska endast ta ställning till de frågor som uppkommer inom ramen för förfarandet och som är nödvändiga för ett avgörande och får inte delegera sina uppgifter till någon annan.
8. En ledamot ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att hans eller hennes biträde och personal är medvetna om och följer bestämmelserna i punkterna 2, 3, 4, 5, 16, 17 och 18 i denna uppförandekod.
9. En ledamot får inte ha några ensidiga kontakter med parterna när det gäller förfarandet.

Ledamöternas oberoende och opartiskhet

10. En ledamot ska vara oberoende och opartisk och undvika ett agerande som kan ge intryck av oegentligheter eller partiskhet. En ledamot får inte låta sig påverkas av egna intressen, påtryckningar från utomstående, politiska överväganden, den allmänna opinionen, lojalitet i förhållande till en part eller rädsla för kritik.

11. En ledamot får varken direkt eller indirekt ta på sig förpliktelser eller acceptera förmåner som på något sätt skulle kunna inkräkta, eller synas inkräkta, på ledamotens utövande av sina uppdrag.
12. En ledamot får inte utnyttja sin ställning som medlem av skiljenämnden för att främja privata intressen och ska undvika ett agerande som kan ge ett intryck av att andra skulle ha särskilda möjligheter att påverka honom eller henne.
13. En ledamot får inte låta förbindelser eller åligganden rörande ekonomi, affärsverksamhet, yrkesliv, familj eller sociala relationer eller ansvar påverka hans eller hennes uppträdande eller omdöme.
14. En ledamot ska undvika att inleda förbindelser eller förvärva ekonomiska intressen som kan påverka hans eller hennes opartiskhet eller som rimligen skulle kunna skapa ett intryck av oegentligheter eller partiskhet.

Före detta ledamöters förpliktelser

15. En före detta ledamot ska undvika ett agerande som kan ge intryck av att han eller hon varit partisk vid fullgörandet av sina uppgifter som ledamot eller gagnats av skiljenämndens avgörande.

Konfidentiell behandling

16. En ledamot eller före detta ledamot får inte vid något tillfälle, för några andra ändamål än de som rör ett förfarande, lämna ut eller använda icke-offentliga uppgifter som rör det förfarandet eller som han eller hon fått kännedom om under förfarandet och får under inga förhållanden lämna ut eller använda sådan information för att uppnå fördelar för sig själv eller andra eller för att skada andras intressen.
17. En ledamot får inte lämna ut en skiljenämnds avgörande, eller delar av det, innan det offentliggjorts i enlighet med detta avtal.
18. En ledamot eller före detta ledamot får inte vid något tillfälle lämna ut vad som framkommit vid överläggningarna i skiljenämnden eller vad någon enskild ledamot yttrat.

Kostnader

19. Varje ledamot ska föra register över och lämna in en slutlig redovisning av hur mycket tid som ägnats åt förfarandet och vilka utgifter han eller hon haft.

Medlare

20. De bestämmelser i denna uppförandekod som gäller ledamöter eller före detta ledamöter ska i tillämpliga delar även gälla medlare.
-